

Toscane is in twee betekenissen een echt cultuurlandschap: de steden in deze regio herbergen binnen hun muren talloze kunstwerken en monumenten van wereldformaat, maar ook het landschap voor hun poorten is geen ongerepte natuur, het is een kunstwerk dat in de loop van duizenden jaren door mensenhand vorm heeft gekregen.

stadstaten opkwamen en zich het omringende land toe-eigenden om economisch en daarmee ook politiek zo veel mogelijk onafhankelijk te zijn.

Naast wijngaarden telt Toscane ook steeds meer olijfgaarden, zowel in Chianti als in de Montalbano en Maremma, direct langs de kust. De olijventeelt heeft een lange traditie in Italië, maar in de afgelopen jaren zijn er veel nieuwe

Het Toscaanse cultuurlandschap

Wijngaarden, olijfbomen, cipressenlanen – geen enkele andere regio van Italië is zozeer het resultaat van menselijk ingrijpen als Toscane, iets dat al tot in de middeleeuwen teruggaat, toen de

olijfgaarden aangeplant omdat ze in Toscane goed hebben begrepen dat ze met de juiste marketing veel geld met de handel in olijfolie kunnen verdienen – meer zelfs dan met wijn.

Natuur of cultuur? Heuvelslandschap met wijn- en olijfgaarden en cipressen

ziekenhuis uit 1489-1498. Inmiddels is de loggia gerestaureerd. In de verte ziet u de koepel van de kathedraal, om er te komen neemt u de smalle Via dei Banchi en de drukke Via de' Cerretani naar de Piazza San Giovanni, die samen met de Piazza del Duomo het religieuze hart van Florence vormt.

Battistero San Giovanni 2

Piazza San Giovanni, ma.-vr. 12.15-19, 1e za. van de maand, zon- en feestdagen 8.30-14 uur, € 5

De in 1059-1150 gebouwde doopkapel behoort met de San Miniato al Monte (zie blz. 94) tot de oudste kerken van de stad. Het baptisterium werd gebouwd

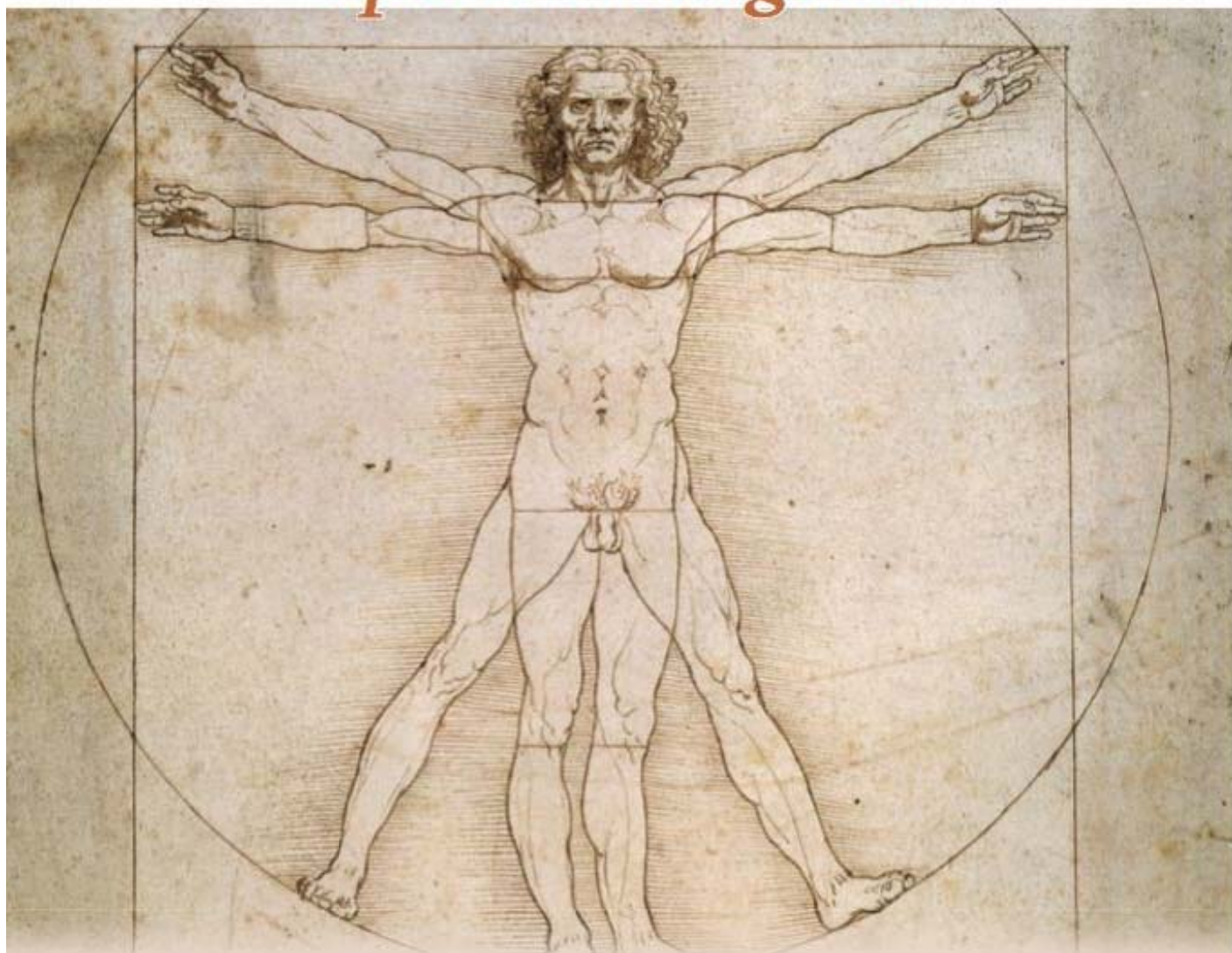
over een nog oudere kerk en was Dantes lievelingskerk, hij werd er ook gedoopt. Tot aan de 19e eeuw was de San Giovanni de enige doopkerk van Florence, er vond twee maal per jaar een massale doopplechtigheid plaats. Ook het baptisterium heeft een marmeren incrustatiegevel, maar de motieven zijn hier veel geometrischer dan die op de Santa Maria Novella. Dunne, witte marmerplaten uit Carrara en donkergroene uit Prato bekleeden de ruw gemetselde muren. Hoogtepunt van de kerk zijn de drie bronzen portalen, met op de eerste plaats de door Michelangelo bewonderde 'Paradijspoort' tegenover de dom. Dit fraaie werk van Lorenzo ▷ blz. 88

Duomo Santa Maria del Fiore met campanile en baptisterium

Op ontdekkingsreis

Bij Leonardo da Vinci thuis

Het genie Leonardo is vernoemd naar het plaatsje Vinci. Voor bewonderaars van Leonardo en natuurliefhebbers is het leuk om een bezoek te brengen aan het aardige dorp in de zacht glooiende heuvels van de Montalbano, dat bekend staat om zijn goede wijnen en voortreffelijke olijfolie.

Kaart: ► F 5

Planning: Casa Natale di Leonardo in Anchiano, dag. 10-19, 's winters tot 18 uur, € 2. Museo Leonardiano in Vinci mrt.-okt. 9.30-19, nov.-feb. tot 18 uur,

€ 7, combikaartje voor aangesloten musea € 8. Museo Ideale Leonardo Da Vinci wegens waterschade gesl.
Begin: Anchiano bij Vinci, geboortehuis van Leonardo

Leonardo da Vinci (1452-1519) bezat een groot aantal talenten en hij had vele interesses. Hij is beroemd geworden als geniaal schilder, tekenaar en beeldhouwer, maar hij was al even innovatief als architect en uitvinder en was ook onvermoeibaar bezig de wereld om zich heen te onderzoeken.

Favoriet

Isola del Giglio ► F 13

Nu het wrak van het cruiseschip eindelijk is afgevoerd, zal de 498 m hoge granietrots hopelijk weer een paradijs zijn voor iedereen die zich aan het *dolce far niente* of aan een watersport

wil wijden. Giglio telt drie dorpjes, één strand dat die naam mag hebben, enkele eenzame rotsbaaien, een kristalheldere zee en aardige horeca – niets meer en ook niets minder!